

Tisková zpráva

Výstava laureáta soutěže 11. Ceny kritiky za mladou malbu 2018 - Filip Dvořák

„One Second of Fight / Jedna vteřina zápasu“ – série olejomalb na plátně

11. 12. 2018– 13. 1. 2019, Galerie kritiků

Laureát 11. Ceny kritiky za mladou malbu 2018, Filip Dvořák (1990), absolvoval malbu v ateliéru Jiřího Černického a Marka Meduny na pražské UMPRUM v roce 2015, a již během studií vzbuzoval pozornost řadou pozoruhodných projektů. Je proto i loňským držitelem prestižní Esslovy ceny pro mladé umělce a řadí se k nejpodnětějšímu umělcům mladé generace. Ve své tvorbě kombinuje klasickou malbu s nejrůznějšími materiály za účelem zkoumání estetiky obrazu, v níž se prostupují různé významové roviny mediálního sdělení. S oblibou se vrací do dějin umění, z nichž si vybírá typické znaky a ornamentální symboly jako archetypy, vyjadřující naše duchovní a kulturní dědictví. Klade je do kontrastní symbiózy s dnešními, běžně užívanými materiály a sleduje komunikativní možnosti, jež se rodí tímto nesourodým spojením.

Snad proto, že během svých studií měl umělec z učebny stálý výhled na panoramatickou krásu a líbivost Pražského hradu, rozhodl se parafrázovat romantickou nostalgii, obsaženou v historických slozích obrazů, soch a architektury velkých epoch minulosti, aktuálními vyjadřovacími prostředky. Na letošní Ceně kritiky vystavil objekty-obrazy, ztvárněné na polystyrenových deskách s vyřezávanými ornamenty a motivy barokních rozvalin. Tzv. postapokalyptické baroko, jak sám nazval tuto konfrontaci starého a současného pojetí umění, vyjadřovaly desky tvrzeného polystyrenu, užívaného při zateplování domů, do nichž autor vyřezal barokní motivy. Jeho zaujetí pro baroko později vystřídal zájem o gotický styl, rovněž ve smyslu historických simulaker, tj. nadčasové cirkulace vizuálních a kulturních kódů, v nichž obrazy předjímají realitu ve smyslu hyperreality, podle pojetí J. Baudrillarda. Ve věku informatiky má prostě obraz sdělovací prioritu před realitou, kterou vyjadřuje.

V anotaci ke své výstavě umělec uvádí:

„Výstava nese název Jedna vteřina zápasu. Tento zápas se vztahuje k biblickému příběhu o Jákobovi a jeho zápasu s andělem, který zachytil například Paul Gauguin ve svém výrazně červeném obraze Vidění po mši. Zde se však nachází série dvaceti čtyř vyobrazení rozvalin gotických hradů či kostelů, stojících na vrcholku hory, v noci, za úplňku.

Reference na historická období, v tomto případě gotika, mi slouží často jako romantizovaný symbol nebo vzpomínka na dávno zapomenutou velikost, vznešenost či jakýsi ztracený duchovní přesah. Dnes se tato vizualita objevuje především v podobě polystyrenových kulis různých filmů a seriálů v žánru fantasy.

Gotické zříceniny na této výstavě jsou jednou realistické, někdy se tváří vizuálně současněji a jsou až téměř abstraktní, jindy jsou namalovány amatérsky nebo těžkopádně. Tento princip

ignoruje časovou posloupnost a staví vedle sebe eklekticky formy, obsahy či tušené obsahy. Používám ho ve své práci často. Slouží jako nástroj při hledání něčeho, co se nemění v závislosti na čase a kontextu, co stojí nad dějinami, něčeho stálého, pevného, pravdivého.

Stejně tak i zde. Na okolnostech nezáleží, nic se nemění. Měsíc svítí, zápas pořád trvá. Zápas člověka s Bohem, člověka sama se sebou, se svým svědomím. Niterný zápas probíhající během jedné sekundy, ale i během tisíce let. Série 24 drobných olejomalb odkazuje k 24 snímkům za vteřinu, tedy frekvenci používané v pohyblivém obraze.

Jak dlouho ale trvá vteřina? Jak dlouho trvá tisíc let? Z jaké perspektivy? Jak dlouho je možné vydržet bojovat? Jak dlouho to trvá, než z pevnosti vznikne ruina? A kdo vyhrává?‘‘

Odpověď musí nalézt divák v sobě sám. Instalace zahrnuje kromě sekvence 24 fragmentárně pojatých obrazových záznamů ještě prostorové objekty, jakožto předmětné ukázky reálně existujících rozvalin.

Pořadatelé 11. Ceny kritiky za mladou malbu 2018 děkují Českým centrům za stáž, kterou umožnily autorovi v rámci jeho ocenění v prvních podzimních dnech ve Vídni.

Mgr. Vlasta Čiháková Noshiro, Ph.D., kurátorka Galerie kritiků, Adria